

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 165/08-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. mája 2008 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. D. B., B., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 112/07 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. D. B. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. apríla 2008 doručená sťažnosť MUDr. D. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 112/07.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ 6. júla 2007 podal okresnému súdu žalobu „*proti štátu (...)*“. V sťažnosti ďalej uviedol:

„Keďže orgány činné v trestnom konaní zmarili vyšetrowanie, ktoré rozhodili do 13 (trinásť spisov) vyšetrowateľ použil výpoved' neexistujúceho svedka, vec si žiada okamžite doplnenie spisu o výsluchy skôr ako uplynie ďalších 10 rokov (...)

Súd je povinný zabezpečiť dôkazy! Ale nezabezpečuje, nereaguje na žiadosti a tak protizákonným postupom aktívne chráni zločinecký štát a jeho orgány činné v trestnom konaní.

Sťažovateľ požiadal predsedu súdu o odstránenie prieťahov podaním sťažnosti dňa 04. 03. 2008. Dnes je uplynutá 30 – dňová lehota bez nápravy (...).“

Na základe týchto skutočností sa sťažovateľ domáhal, aby ústavný súd vo veci samej rozhodol nálezom, že jeho základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote a spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru bolo v predmetnom konaní porušené, a zároveň žiadal, aby ústavný súd uložil porušovateľovi jeho základného práva konať bez zbytočných prieťahov a tiež uhradiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 150 miliónov slovenských korún a úhradu trov konania.

Súčasne žiada, aby mu bol v konaní o jeho sťažnosti ústavným súdom ustanovený právny zástupca z radov advokátov.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie

konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. Pri skúmaní opodstatnenosti sťažností, ktorými sa namieta porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, prihliada ústavný súd na doterajšiu dĺžku konania a na to, že odmietnuť sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú môže okrem iného v prípade, keď zistí, že postup všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priedňami, ktoré možno kvalifikovať ako „zbytočné priedňahy v zmysle uvedeného článku ústavy (napr. I. ÚS 57/01, II. ÚS 199/02, IV. ÚS 296/04). Pojem „zbytočné priedňahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho - ktorého úkonu súdu alebo iného štátneho orgánu. Pri posúdení, či došlo, alebo nedošlo k porušeniu práva na prerokovanie veci bez zbytočných priedňahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy (aj čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd na takéto lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci.

Vychádzajúc z uvedeného, z predloženej sťažnosti a z vyjadrenia účastníkov vo veci sp. zn. 22 C 112/07 ústavný súd zistil, že napadnuté konanie začalo 6. júla 2007, keď bol okresnému súdu doručený návrh na začatie konania vo veci sťažovateľa *«O ochranu osobnosti a nemajetkovú ujmu a K začatiu vyšetrovania trestného činu „pokusu o vraždu“ nedošlo ani po 3 – mesiacoch sťažností»* proti odporcovi: Slovenská republika, zastúpená Generálnou prokuratúrou Slovenskej republiky a Ministerstvom vnútra Slovenskej republiky.

Dňa 14. augusta 2007 bol daný pokyn na predloženie spisu vyššiemu súdnemu úradníkovi.

Dňa 27. augusta 2007 sťažovateľ doručil okresnému súdu „*Žiadosť o predvolanie svedkov a začatie konania*“, v ktorej žiadal okresný súd, aby konal podľa čl. 46 ods. 2 ústavy a „*preskúmal svedecké výpovede a vyhodnotil dôkazy a vo veci rozhodol*“, a ktorú doplnil podaním z 15. októbra 2007. Dňa 16. novembra 2007 podal sťažnosť na nečinnosť predsedníčky okresného súdu.

Dňa 2. januára 2008 doručil sťažovateľ okresnému súdu podanie označené ako „*Opakovaná žiadosť o bezodkladné zabezpečenie dôkazov pre ďalšie konanie, nakoľko hrozí zničenie dôkazov – napr. stratou pamäti svedkov*“ a 15. januára 2008 „*Žiadosť o vyžiadanie spisov do súdneho spisu*“.

Dňa 13. mája 2008 okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu.

Ústavný súd posúdil sťažnosť sťažovateľa i úkony účastníkov a z jeho zistenia vyplýva, že okresný súd od podania návrhu (6. júla 2007) 13. mája 2008 vyzval sťažovateľa na odstránenie nedostatkov návrhu, t. j. až po desiatich mesiacoch od jeho podania. Toto obdobie ústavný súd hodnotí ako ojedinelý prieťah, avšak vzhľadom na okolnosti daného prípadu (nedostatky podaní sťažovateľa, ktoré vyplývajú už z ich označenia) a doterajšiu dobu, ktorá uplynula od podania návrhu do prerokovania sťažnosti ústavným súdom, nedosahuje intenzitu zbytočných prieťahov. Navyše vo vyjadrení okresného súdu k sťažnosti sťažovateľa doručenej ústavnému súdu súčasne predsedníčka okresného súdu oznámila, že „*pristúpila k sledovaniu veci a požiadala som zákonnú sudkyňu o konanie vo veci, tak aby k ďalším prieťahom v konaní nedochádzalo*“.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje aj na svoje predchádzajúce rozhodnutia, v ktorých opakovane vyslovil, že „*Ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov sama osebe nemusí ešte zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru*“ (I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04). Nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov

podľa čl. 48 ods. 2 ústavy [čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 92/03)].

Na základe uvedeného, ale aj vzhľadom na doterajšiu dĺžku tohto konania (necelých 11 mesiacov od podania žaloby) ústavný súd preto sťažnosť v časti smerujúcej proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 22 C 112/07 odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Aj keď doterajší priebeh konania pred označeným súdom nebol celkom bez prietáhov, ktoré by bolo možné označiť za zbytočné, tieto by nezakladali reálnu možnosť vyslovenia porušenia základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie. Návrh sťažovateľa navyše vykazuje nedostatky, ktoré musel okresný súd odstraňovať. Až pokračujúca nečinnosť okresného súdu by eventuálne mohla spôsobiť porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo však ústavný súd v súčasnom období nemôže posúdiť. To ale neznamená, že ústavný súd sa už v budúcnosti nebude môcť zaoberať prípadným porušením základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v uvedenej veci, ak okresný súd nebude ďalej konať o podanom návrhu a sťažovateľ zároveň splní všetky zákonné predpoklady a náležitosti návrhu na začatie konania pred ústavným súdom.

2. Sťažovateľ ďalej namietal, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru a tiež práva podľa čl. 14 dohovoru.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru by došlo vtedy, ak by komukoľvek bola odmietnutá možnosť domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde, predovšetkým ak by všeobecný súd odmietol konať a rozhodovať o podanom návrhu fyzickej osoby alebo právnickej osoby (II. ÚS 8/01) alebo v prípade opravných konaní by všeobecný súd odmietol opravný

prostriedok alebo zastavil o ňom konanie bez toho, aby ho meritórne preskúmal a rozhodol o ňom v spojitosti s napadnutým súdnym rozhodnutím.

Podľa čl. 14 dohovoru užívanie práv a slobôd priznaných týmto dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Keďže sťažovateľ v sťažnosti nepreukázal, akým spôsobom sa mal okresný súd dopustiť porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, a žiadne také okolnosti nevyplývajú z jeho doterajšieho postupu vo veci vedenej pod sp. zn. 22 C 112/2007, ústavný súd sťažnosť aj v tejto v časti odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Vzhľadom na túto skutočnosť ústavný súd považoval už za bezpredmetné rozhodovať o sťažovateľovej žiadosti o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. mája 2008